

Rendkívüli Ujság

ORSZÁGOS POLITIKAI HETILAP

A spanyol királyság drámai pillanata.

„Én a spanyolok királya vagyok, a spanyol nép legfőbb öre”

A király megakadályozza a polgárháborút. — Milyen feltételek mellett volt hajlandó felfüggeszteni uralkodói jogait Alfonz. — Franco őrnagy a királyság végét jósolja.

Alfonz király és Sanchez Guerra sorsdöntő találkozása.

London, február 22.

A Daily Mail madridi külön tudósítója érdekes táviratban ismerteti most azt a drámai, izgalmas párbeszédet, amelyet Alfonz király folytatott Sanchez Guerrával, amikor arról volt szó, hogy Guerra alakítson kormányt.

A Bourbonok dolgozó szobájában

A király pompás dolgozó szobájában folyt le a beszélgetés. Csillogó uniformisú alabárdos állt az ajtóban. A királlyal szemben egy közzétermettű, ősz szakállu, bozontos szemöldökű és lelkes szemű politikus állt: Sanchez Guerra.

Két évvel ezelőtt résztvett a valenciai lázadásban és egy spanyol hadihajó foglya volt: hazaárulás címen. Most itt áll a „hazaáruló” a király előtt, aki miniszterelnöknek hívta meg.

Hajlandó-e?

Guerra hosszasan fejtegette a király előtt, hogy milyen nehéz a helyzet s végül azt kérdezte tőle, hogy

hajlandó volna-e uralkodó jogait felfüggeszteni

egészen addig, amíg a választásokon tisztázzák a helyzetet? Alfonz király a következőket válaszolta:

A király kérdéssel válaszol.

— Sanchez Guerra, hajlandó ön nekem írásban garantálni, hogy addig, amíg uralkodó jogaimat felfüggesztem, teljes rend és béke lesz Spanyolországban? Ebben az esetben aláírok egy okmányt, amelyben kijelentem, hogy

a választások megtartásáig leteszem koronámat.

— De ha ilyen garanciát nem adhat nekem, akkor megmaradok a helyemen. Én a spanyolok királya vagyok, a spanyol nép legfőbb öre. Kötelességem a békére vigyázni és

megakadályozni a polgárháborút. Egyébként a választástól nem félek, mert tudom, hogy kimenetele a monarchiára nézve kedvező lesz.

— Sajnos, a kívánt garanciát nem adhatom meg, felség — válaszolta Sanchez Guerra.

— Ebben az esetben nem fogadhatom el ajánlatát — felelte nyugodt, hűvös hangon a király.

— Ebben az esetben nem vállalkozhatom kormányalakításra — mond-

ta Sanchez Guerra és néhány perc múlva már el is hagyta a királyi palotát.

Franco őrnagy, a kalandos életű spanyol repülőiszt, akiről nemrég jelentette világszerte a táviró, hogy

megszökött a madridi börtönből, ahová sikertelen forradalmi kísérlete után a spanyol kormány bezáratta,

— a kis Angelmo-szállóban lakik.

„Katona létemre forradalmár lettem.”

Franco őrnagy erősen spanyolos akcentusú, de jó franciasággal mesél:

— Talán furcsának látszhatik, hogy én katona létemre forradalmár lettem. Forradalmár lettem, pedig éppen mint katona és aviatikus látszólag sikereket is értem el hazám dicsőségére és kormányom támogatására.

Nyílt lázadásban.

Csak hogy éppen ezeknek a sikereknek a visszaja az, ami engem egyre erősebb felháborodásra indított egészen addig,

amíg nyílt lázadásba mentem a Spanyolországban ma uralkodó despotikus, rövidlátó és régi módi rendszerrel szemben.

Csak rendszerváltozás segíthet

Két évvel ezelőtt akcióbá léptem és egy pamfletben **kegyetlen őszinteséggel tártam fel azokat a betegségeket, amelyek a spanyol aviatika testén rágtak.** A pamfletből pör lett, a pör folytán eltávolítottak az aviatika kötelékéből és **gyalogos tiszt lettem.** Ekkor már meggyőződésemm volt, hogy Spanyolországot csak **tökéletes rendszerváltozás mentheti meg** — a republika. Ennek semmi köze nincsen a szovjetpropagandához.

Engem és társaimat letartóztathtak, börtönbe is csukhattak, de ha

azt hitték, hogy ezzel vége szakad a propagandának — tévedtek. A propaganda megy tovább magától.

A hadseregben igen erős a forradalmi szellem, minden tiszt és minden közkatona világosan látja a bajok forrását és meggyőződéses forradalmár.

Ki a börtönből

Novemberben megszöktem a börtönből. Mechanikusom segítségével elfűrészeltem az ablakrácsot. Madridban bujkáltam egy ideig, barátaim rejtegettek és készítettek elő a forradalmat. A kormány gyorsan letartóztatta a madridi vezéreket és a vezetők nélkül maradt forradalmat könnyű volt leverniök.

Emigrációban.

Ez a forradalom nem is jutott el Madridig. De ott nehéz lett volna megállítani. Nekem Guapo de Llano generálissal, a Quatro Ventos aerodrom parancsnokával együtt sikerült elmenekülnöm és rövid, elég barátságtalan portugáliai megállás után, Párisba szöknöm.

— Most itt vagyok emigrációban, de meggyőződésemm, hogy nem fog sokáig tartani. Az eredmények feltartóztatlanul haladnak a maguk útján és a spanyol királyság napjai meg vannak számlálva.

Gyors tempóban,

simán mennek az adó-kivetések.

Megszűntek a folyosón való ácsorgások. — Példás rend a globális adó tárgyalásain.

Arad, febr. 22.

Egy hét előtt kezdődtek meg Aradon az adó-kivetések és ha nem is hoztak enyhülést az adófronton, azt tárgyilagosan meg kell állapítanunk, hogy

megszűnt az adózók kálváriájára.

A pénzügyigazgatóság hideg folyosóin nem kell egész délelőttökön szorongó érzésekkel ácsorogni. A kereskedők, iparosok, vállalatok adóját egyszerűen átvezetik tavalyról az idei évre, házhoz szállítják az adó-kivetésről felvett jegyzőkönyvet, amely ellen a kézbesítéstől számított husz nap alatt lehet felelbezn.

Csak a fixfizetéses alkalmazotaknak kell személyesen jelentkezni a második emeleti adó-kivető bizottságoknál. Négy bizottság működik itt, szinte szokatlan gyorsasággal. Naponta két-háromszáz fixfizetéses jelentkezik a pénzügyigazgatóságon, ahol

minden késelelem, várakozás nélkül juthatnak a bizottság elé,

amely percek alatt végez minden adózóval. A legnagyobb rendben történik a globális adó megállapítása és a négy bizottság simán, fenakadás nélkül, példás gyorsasággal végzi dolgát.

A globális adó megállapításánál fontos, hogy az adózó személyesen jelenjen meg a tárgyaláson, mert különben valami változás esetén az adózó érdeke ellenére hozhatnak döntést. Éppen ezért a pénzügyigazgatóság a Rendkívüli Ujság útján kéri azokat az adózókat, akiknek lakásváltozásuk volt, vagy jövedelmük csökkent tavaly óta, saját érdekében okvetlenül jelenjenek meg az adó-kivető bizottságok előtt.

Rendkívüli Ujság

ismét önálló címmel jelenik meg, de ez nem jelenti a „Reggel” kapcsolatainak megszűnését, mert a havi 70 lejes előfizetők továbbra is kapják hétfőn korán reggel megjelenő lapunkat és részesülnek a közös előfizetés összes kedvezményeiben, így a 10 000 lejes balesetbiztosításban is. A változást az a rendelkezés kényszerítette reánk, amely a napilapok megjelenését hetenkint csak hatszor engedélyezi.

Hat év óta csak tejjel táplálkozik Edison

Most ünnepelte 84-ik születésnapját — Érdekes epizódok Edison életéből — Kétszer is megsebesítették a nagy feltalálót

Newyork, február 22.

(A Rendkívüli Ujság tud.)

A Menlo Park nagy varázslója, Thomas Alva Edison, február tizenkettődikén ünnepelte nyolcvannegyedik születésnapját. A zseniális feltalálót ebből az alkalomból fogadta az ujságírókat is. Minthogy már

mindkét fülére süket,

írásban kellett feltenni számára a kérdéseket s ő írásban is válaszolt.

Többek között elmondta, hogy *magas kora ellenére minden nap dolgozik.* A gumi szintetikus előállítására vonatkozó eljárását próbálja tökéletesíteni. Azt is elmondta, hogy *már hat év óta kizáróan csak tejjel táplálkozik.*

Edison és Ford találkozása

A lapok természetesen nagy teret szentelnek Edison méltatásának és sok olyan epizódot írnak meg róla, amelyek eddig ismeretlenek voltak. Edison és Ford a múlt század kilencvenes éveiben találkoztak először. Atlantic Cityben elektrotechnikai kongresszust rendeztek, amelyen Edison előadást tartott. Amikor bevégezte a fejtegetéseit, egy fiatal-ember lépett hozzá s

kérte, hogy hallgassa meg őt.

A fiatalember Henry Ford mérnök gyanánt mutatkozott be s ezzel kezdte a beszélgetést:

— *Egy gáziploziós motoron dolgozom. Mi az ön véleménye?* Azért kérdezem, mert ön eddig minden eredményt az elektromossággal ért el. Talán esztelen gondolat az enyém?

Ezután röviden előadta tervét. *Egy kis négyütemes motorról volt szó.* Edison figyelmesen hallgatta, majd így szólt:

— A gondolat nem rossz. Ami engem illet, én még csodákat várok az elektromosságtól, de

nem szabad mindent egy lapra feltennünk.

— Minden olyan motornak, amely könnyű és nagy munkaerővel bír, meg lehet a maga haszna. Csak dolgozzék tovább, Mister Ford! *Bizonyos, hogy még sokat fogok önről hallani.*

Igy beszélt az izzólámpa feltalálójáról, az ismert autómárka későbbi gyárosával. Felelete bizonyítja, hogy *sokasem szenvedett önzésben és elfogultságban,* a hírességeknek ebben a tipikus betegségekben. Ekkor találkozott egymással az elektromosság és a benzín s Ford és Edison azóta mindvégig jóbarátok maradtak.

A lelkiismeretes táviró-tisztviselő

Edison nagyon jól tudta, hogy milyen nehéz sikerhez jutni az életben. Önmagán tapasztalta, hogy *a bátorság és a kitartás a lélek minden nagy dolognak.* Ez a két tulajdonság már akkor meg volt benne, amikor szerény táviró tisztviselő volt az egyik vasúttársaságnál. Akkoriban dühöngött az amerikai polgárháború. A háború nyomán járó felfordulás a vasúti tisztviselőket is demoralizálta. Amikor egyszer Edison sürgős táviratot akart Cincinnati-ből Louisvil-

lebe továbbítani,

a vezeték tulsó végéről nem kapott semmi választ.

Másnap megtudta az okát. Az ottani három táviró tisztviselő közül az egyik részegen leesett a lováról és lábát törte, a második uccai verekedésben megsebesült és kórházban feküdt, a harmadik pedig fogta magát és bement a szomszédos községbe, ahol éppen kivégzés volt. Ilyenek voltak az állapotok Louisvilleben, ahová a társaság nem sokára áthelyezte Edisont.

Utonállók és banditák bukkantak fel minden pillanatban, hogy kifosszák a vasúti pénztárt.

Revolverpatronokat dobtak a kályhába és Edisont szolgálat közben

kétszer is megsebesítették a felrobbanó golyók.

A banditák egyszer összerombolták az egész távirószobát, még a könyveket is darabokra tépték. Edison nem szólt egy szót sem, ott

maradt az egyetlen gép mellett, amelyhez a banditák nem nyultak és *a vandál pusztítás alatt is nyugodtan küldöztette a táviratokat.*

A cég tulajdona

1878-ban Edison már híres ember volt. Az akkori párisi kiállításon szenzációs sikert ért el. A párisi Figaro ezt írta róla:

— Edison nem ura önmagának. *Voltaképpen egy amerikai táviró-társaság tulajdona.* Fényűzően élhet, ha akar, mert hiszen óriási jövedelmet huz, de ennek fejében

minden találmánya a társaság tulajdona.

— Ez a társaság *egész sereg detektívet foglalkoztat, akik éjjel-nappal megfigyelés alatt tartják Edisont.* A fehér asztalnál, az utcán, a laboratóriumban mindenütt ellenőrzik és vigyáznak rá. Ugy kezelik ezt a szerencsétlen embert, *mintha gonosztevő lenne.* A társaság akként vélekedik, hogy ha olyan bőségesen fizeti, akkor

joga van Edison minden percéhez.

— Még egy pillanatot sem hagy-nak neki, hogy saját magával, vagy egyéni ügyeivel foglalkozzék. Egy-másután kopognak be hozzá a detektívek és szeretetreméltó mosoly-lal kérlik:

— „Mr. Edison, mire gondol most?”

— Szegény feltalálót! — ezzel a mélabus felkiáltással fejezte be cik-két a Figaro riportere.

A divatos asszony

Rovatvezető: BÉKEFI VERA

Négy gyönyörű fiatal leány

feje mosolyog reám, a napilapok második oldaláról, de Isten látja lelke-met, nem tudom zavartalanul élvezni szépségüket — sajnálom őket.

Igen sajnálom a mai fiatal leányt, aki nem tartja magát csöppet sem sajnálni valónak, sőt. Ugy érzi, — legtöbb esetben — hogy ő már le-szűrődött ember, határozott egyéni-ség, akinek meg van nemcsak a sa-ját élettelfogása, hanem legtöbbször a kialakult élet stílusa is. A mai fia-tal leány még nem vesztette el az illu-zióit, de nem is idealista. Nem tulságosan józan, de nem is házias. Hivatásában sem állja meg olyan tulságos jól a helyét, hogy ne csak csodáljuk hanem respektálni is tud-juk.

Nem lenne azonban mai leány, ha nem volna egy határozott életcélja, ha nem akarna valamit elérni.

Tultengő ambícióit, csak ritkán tudja úgy kielégíteni ahogy sze-retné,

gyakran nem elég tehetséges, de leg-többször a külső gazdasági adottsá-gok nem engedik úgy érvényesülni, ahogy tudna.

Ráveti magát a különböző spor-tokra s még egészsége kockáztatá-sával is rekordra törekszik, valami-ben első akar lenni minden áron! Ha véletlenül szépnek születik, ak-kor még sport championatusra sincs szükség. Lehet szépségével első a többiek között! Nincs más vágya, gondolata, minthogy ő legyen Miss Univers.

Néhány tucat ügyes üzletember, aki ebből a titkos vágyból fánye-sen él,

módot, alkalmat, reményt nyújt neki rövid időre ahhoz, hogy ő lehet a legszebb a szépek között, akinek a föld minden kincse, öröme, boldog-sága fáradság nélkül az ölébe hull.

Ez az a pont, ahol a mai fiatal leányt sajnálni kell.

Mi történik akkor, ha nem lesz Miss Univers, sőt még Miss Piripócs sem?

Itt áll 20 éves korában összetört lélekkel, csalódottan, egy örökös fulánkkal szívében.

Nagyon kevés közülük az, aki egy vállrándítással, komolyabb életlehe-tőség vizeire tud zökkenő nélkül át-evezni. A legtöbb szalad tovább a csalfa álomkép után. Ki bánja azt, ha az álom-királyleányt a valóság-ban azután filmstatisztának, próba kisasszonynak, vagy perditának hív-ják? Ki kéri számon ezt a sok tönkre-tett életet, Maurice de Waleff vagy a minden országok „Színházi Életé-től”? Akik felelőtlenül törvényes for-mák között rendezik ezt a modern leányvásárt. (b. v.)

Divatos apróságok

(Axiomák)

Ha arcod jól ápolt, ne hordj tul-ságosan felcsapott szélű kalapot.

Ha szemed és hajad világos, vi-selj sötét ruhát.

Azzal tűnj fel, hogy nem vagy fel-tűnő.

Leplezd le az erős oldaladat, kü-lönben az lesz a gyöngye oldalad.

Ne a piros legyen a kedvenc szí-ned, inkább a feketét favorizáld, azon csak nyerhetsz.

Nem helyes ha erősen fűzöd ma-gad, mert mindig a helytelen helyen bosszulja meg magát.

A legszebb és legcsábítóbb róka kedvéért se áldozd fel a nyakadat.

Mentől kisebb mintája a ruhád, an-nál nagyobb a hatás, amit elérhetsz vele.

Takarékoskodj a ruhád kivágásá-val, mert a legiőbb ember nem tudja a zsirt nagy mennyiségben elviselni.

Próbálja meg Asszonyom

milyen szépen eltünteti a *banán es-sencia* azt a két mély ráncot a szája széléről, ami a sok nevetéstől tá-madt (mostanában ugyan inkább a bánattól). Nem kerül sokba és na-gyon egyszerűen elkészítheti otthon saját maga. Három szép banánt meg kell tisztítani, apró darabokra felsze-letelni és annyi tiszta alkoholt rá-önteni, amennyi bőven ellepi. Jól be-dugható üvegbe rakni és 6 napig hűvös helyen tartani. Ezalatt a ba-nán magába szívja az egész alko-holt. Hat nap után kivesszük az egé-szet az üvegből, tiszta vízzel lefor-rázzuk és gondosan átszűrjük. Az így nyert folyadékot megint üvegbe tölt-jük és esténként, a már zsiros arc-krémmel letisztított arcborunket bő-ven belocsoljuk vele. Pár napi rend-szeres használat után úgy eltűnnek a ráncok, mintha letörültek volna.

Megszületett a törpe esernyő

Mennyi bosszuságot szerzett min-dig ez az unalmas, de nélkülözhetet-len darab! Ha borus időben magunk-kal hurcoltuk, biztosan elhúzódt az eső, az ernyőt ellenben legtöbbször ott felejtettük valahol. Ha nem vit-tük magunkkal, dacolva a szeszélyes időjárással, egész biztosan tönkre-ázott a drága új kalapunk, amit ak-kor viseltünk másodszer. Ezekről a bosszuságoktól egyszer és minden-korra megszabadít a kis törpe. Mi-kor benne van a tokjában, úgy néz ki, mint egy 25 centiméteres kis bot, kerek nyéllel. Nagyobb fajta ridikülbe kényelmesen befér. Ha megered az eső, feltoljuk a huzatját, akkor éppen olyan, mint egy szép champignon gomba, egész addig, míg meg nem nyomjuk a fogantyujában elrejtett kis patent szerkezetet, et-től kinyílik, mint egy ejtőernyő. A kész esernyővel kezünkben, fittyet hányhatunk a rossz időnek és szá-nakozva mosolyoghatunk, az ijedten kapu alá szaladó asszonytársainkon.

Életfogytiglani fegyház után felmentés

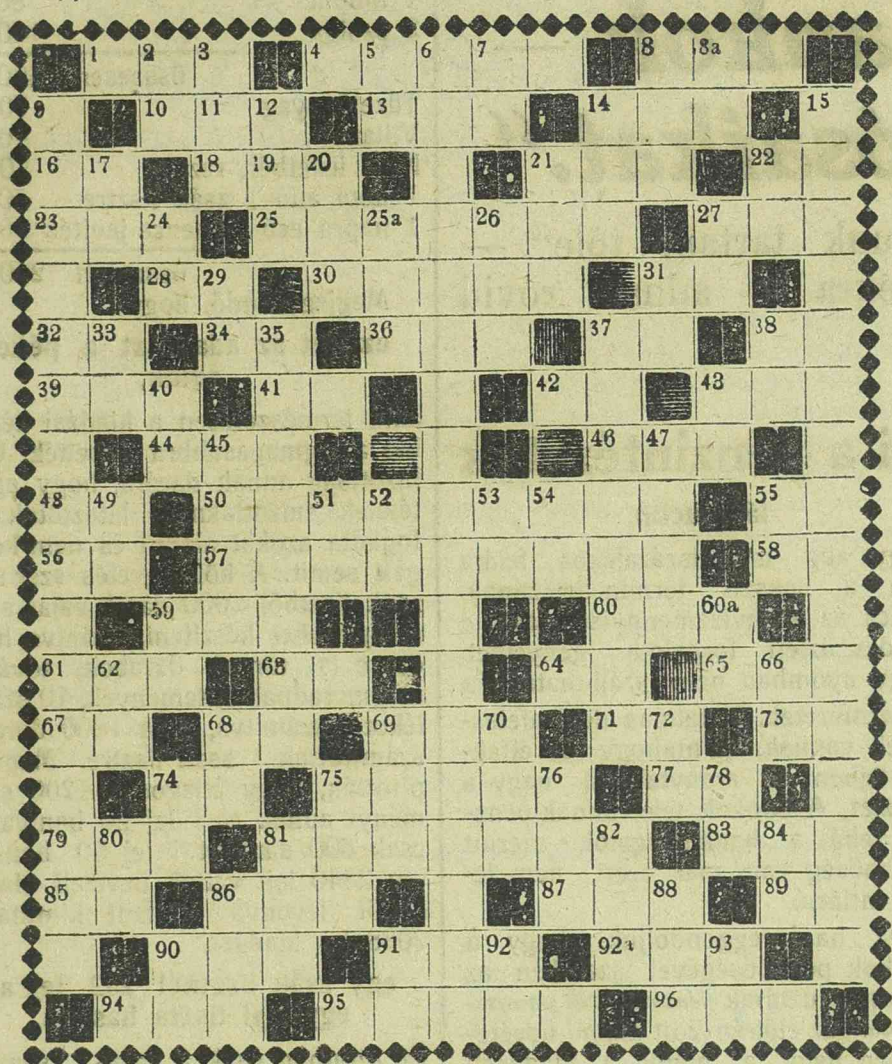
Győr, febr. 22.

A Rendkívüli Ujság tudósítójától

A győri ítélőtábla tegnap tárgyalta özv. Vörös Vendelné, Szabó Mária 34 éves asszony bűnügyét, akit a *soproni törvényszék életfogytiglani fegyházra ítelt* apósnak, Vörös Ven-dél 82 éves babóti gazdának *meg-gyilkolása miatt.* Tulajdonképpen nem az asszony követte el a gyilkossá-got, hanem erre a vád szerint el-mebeteg bátyját, Szabó Istvánt buj-tatta fel. A törvényszék Szabót be-ismerő vallomása ellenére is felmen-tette elmebetegsége miatt és az asz-sonyt mondotta ki bűnösnek.

A győri ítélőtábla az életfogytig-lani fegyházbüntetést megváltoztatta és özv. Vörös Vendelnét a *gyilkosság vádjá alól felmentette azzal az in-dokolással,* hogy az elmebeteg Szabó István vallomása nem nyújt meg-nyugtató bizonyítékot és így *nem le-het megállapítani,* hogy Szabót tény-leg a vádlott asszony bujtatta volna fel a gyilkosságra. A tábla egyben elrendelte a *vádlott azonnali szabad-lábrahelyezését.*

A „REGGEL” KERESZTREJTVÉNYE.



VIZSZINTES SOROK: 1. Fájdalmas felkiáltás. 4. Magyar város. 8. Ragadós anyag. 10. Ilyen szegény is van. 13. Nyelvtani fogalom. 14. Isten szolgája. 16. Nap románul. 18. Az emberi erő helyettesítője. 21. Kínóvész. 22. Alkotás. 23. „Azé” ellenkezője. 25. Női becéző név. 27. Idegen tagadó szó. 28. Tiltó szó. 30. Török férfinév. 31. Bánat. 32. Házállat. 34. Személyes névmás. 36. Női név becéző. 37. „Agvő” két betűje. 38. R-rel gyenge fagy. 39. Égítést. 41. Egyik nem. 42. Névmás. 43. Vásár színhelye. 44. Mester ember. 46. Csapadék. 48. Izesítő. 50. Járkál. 55. Sir. 56. Kötőszó. 57. Elvonul az ember. 58. Szüster szerszám. 59. Elbeszélés része. 60. „Érintés” magánhangzó. 61. Ipari növény. 63. Bakter. 64. Kutyaház. 65. Férfi név. 67=42 vízszintessel. 68=64 vízszintessel. 69. A birkozó egyik főkélléke. 71. Y. X. 73. Mássalhangzó. 74. Izom. 75. Matematikai szó. 77. Hattyú. 79. Rend. 81. Első étkezés. 83. Király idegen nyelven (fon.) 85. A szive dobog. 86. Hasadék. 87. Névmás. 89. Vár része. 90. Érc. 91=18 vízszintessel. 92a Érzékszerv. 94. Tudomány. 95. Kötőszó. 96. Seben keletkezik.

FÜGGŐLEGES SOROK: 2. S-sel maró folyadék. 3. Télen van. 5. Téli sport (fon.) 6. Minden ember hő óhaja. 7. Igeködtő. 8. Könyvben van. 8a. Sértetlen. 9. Baj. 12. Nem most. 14. Hunyadmegyei falu. 15. Gyermekekben szerepel. 17. Érezni lehet. 20. Klasszikus női név. 21. P. Y. L. 22. Szó idegen nyelven (fon.) 24. Első személy. 25a. Az erdő... megyek. 26. Francia író keresztnéve. 27. Román tagadó szó. 29. Idegen kötőszó. 31. Tág. 33. Rag. 35. Nyomorúságból. 37. Ünnepségek színhelye. 38-38 vízszintessel. 40. Üdvözlés. 43. Növény része. 45. Bűnt követ el. 47. E-vel női név. 49. Csont latinul. 51. Betű. 52. Két magánhangzó. 53. A-val edény. 54. V-vel eszköz. 55. Igeködtő. 59. Betű (fon.) 60a. Sértetlen. 62. Névmás. 66. Hamis. 68. Fém. 69. B-vel hegy idegen nyelven. 70. Pusztai idegen nyelven. 72. X. Y. 74. Tanuló teszi. 75. Idegen tenger (ford.) 76. Vad... 78. Rangjelző. 80. Állat lakja. 81. Ne találkozz vele a sötétben. 82. Korcsma. 84. Oltalmaz. 86. Szarvas-féle. 88. Indok. 90. Asztalos anyaga. 91. Hegedű hurja (fon.) 92. Görög betű (fon.) 93. Rag.

Megfejtési határidő péntek, február 27.

*

NYEREMÉNYEK.

1 „Royal” bonboneria Árad ajándéka egy doboz csokoládé

2 Kalocsay Lajos író és csomagekereskedő Árad ajándéka egy csomag valódi hollandi cacao

3 Winkler-szalón ajándéka (Árad) egy ondolás

4 „Aromat” tejtermékek spec. üzletének Árad ajándéka negyedkiló ideai lipói túró

5 KRÖNNÉ modern kozmetikai intézetében Árad, egyszeri kezelés

6 Löbl hírlapiroda Árad, Str. Memorandului (Zrinyi u.) Egy hónapig ingyen könyvtár

7 Globus nyomda ajándéka Árad, Bul. Regina Maria No. 17. Száz darab névjegy.

8 „Helicon” könyvkereskedés Árad ajándéka Egy csomag finom levé papír

9 Wallinger-féle egy drb. zsebnaptár

10 „A Reggel” 1 hónapig ingyen

*

Jutalmat nyertek:

1. TAKÁCS MÁRIA egy csomag valódi hollandi cacao, KALOCSAY LAJOS fűszerkereskedő Árad ajándéka.
2. SZÓKE KATALIN, negyedkiló ideai lipói túró, „AROMAT” Árad ajándéka.
3. STEINFELD MÁRTA, egy doboz csokoládé, „ROYAL” Árad ajándéka.
4. HOLZNER KATÓ, egyszeri ondolás, WINKLER-SZAKON Árad ajándéka.
5. KATÓ MANCI, egy csomag finom levé papír, „HELICON” Árad ajándéka.
6. OAGY ERZSIKE, egyszeri kozmetikai kezelés, KRÖNNÉ Árad ajándéka.
7. MATEKOVITS MIHÁLY, egy hónapig ingyen könyvtár, LÖBL hírlapiroda Árad, ajándéka.
8. SIMA MARGIT, száz darab névjegy, GLOBUS nyomda Árad ajándéka.
9. PRELL JÓZSEF, egy WALLINGER-féle zsebnaptár.
10. TORMA FERENC, a „REGGEL” egy hónapig ingyen.

SPORT

A bajnoki start előtt...

A kényszerű téli szünet után a jövő vasárnap ismét fellángol a harc a bajnoki pontokért

Az A. A. F. A. R. ragaszkodik autonómiájához — A tavaszra bírókrízis fenyeget

Néhány heti kényszerpihenő után a jövő vasárnap kezdetét veszi a bajnoki szezon és csapataink teljes erővel lendülnek új harcra a bajnoki pontokért. Ujra találkoznak a régi ellenfelek, ismét szembeszállnak egymással, hogy eldöntsék, ki a jobb, kinek kedvez a szerencse és ki kerül a büszke bajnoki cím birtokába.

Azok, akik évek óta figyelemmel kísérték a csapatok nemes vetélkedését, jól tudják, hogy a tavaszi forduló az, amely a legtöbb izgalmat rejtegeti magában, úgy a csapatok, mint a közönség számára. Ha viszszapillantunk az elmúlt évek bajnokságainak lebonyolítására, láthattuk azt, hogy egyetlen esetben sem történt meg, hogy a bajnokság az őszi és tavaszi fordulóig rendes időben befejeződtek volna. A bajnokság befejezésének ez a késedelmeskedése igen nagy zavar előidézője volt és kihatással volt az országos bajnoki mérkőzésekre. Befolyásolta ezt még az ugynevezett „drblrendszer” is. Ez a rendszer azt jelenti, hogy minden sportcentrumban meg vannak a „kegyelt” egyesületek, amelyek érdekében történnek azok az intézkedések, amik homlokegyenest ellenkeznek az érvényben lévő szabályzatokkal és sújtják azokat az egyleteket, amelyek ennek a virágzó rendszernek védelme nélkül ki vannak szolgáltatva. A sport tisztasága mindenkor megkívánja, hogy a zöld gyepen elért eredmények a zöld asztalnál is elfogadásra találjanak és ne legyenek olyan sportemberek, akik az ideális sportcélokat félrerugva klubérdekeket az egyetemes cél elé helyeznek.

Miért nem lehetne egyszer olyan bajnokságot rendezni, amihez semmiféle inkorrekttség sem fűződik? Kell-e olyan felesleges izgalmakat előidézni a csapatok között, ami deprimálólag hat és a közvélemény súlyos kritikáját váltja ki. Próbáljanak meg az egyes vezető sportemberek egyszer

Múlt heti keresztrejtvényünk helyes megfejtése:

uborka|odin|patak
tasnadifeketemaria
art|mári|toni|akt
za|kóristák|oe
ods|san|kz|lak|ars
lepel|deák|lauká
tavi|eternola|etna
ayr|et|re|ika
tren|maratoni|üveg
isola|epos|gurul
ici|art|ág|ayr|más
th|kántorné|le
aaa|coty|onka|ami
trade|rakosi|vadon
odaát|arözse|elise

már az igazság útján haladni és látni fogják, hogy a tisztultabb sport-szellemben végzett munkájukkal hamarabb elérhetik azt a célt, amit sportműködésük elé tűztek. Mert a sportban csak egyféle jelszó — a sport alapeszméje uralkodhat és kell, hogy uralkodjon: „Győzzön a jobb.”

A kezdődő bajnoki szezon elé súlyos akadályok gördülnek. A szövetség mint ismeretes, meg akarja vonni az AAFAR autonómiáját és önkényes módon azt kívánja a bíróságtól, hogy a bírók a szövetség égisze és hatásköre alatt működjenek. Természetesen a bíróságtól nem hajlandó autonómiáját csak úgy odadobni, hanem harcol a szövetség határozata ellen. A bírók pedig igen dicséretes módon teljesen szolidárisak a bíróságtól intézkedéseivel szemben és nem vezetnek addig mérkőzést, amíg a szövetség meg nem szünteti a megkezdett harcot a bíróságtal szemben. Az AAFAR bírók nem vezetnek addig mérkőzést, ameddig vissza nem tér a régi rend, hogy az egyesületek a mérkőzéseikre mindig a bíróságtal kereszttel kérjenek bírókat. A múlt vasárnapi mérkőzésekre már csupán a közönség köréből felkért szükségbírók akadtak, akik több-kevesebb hozzáértéssel levezették a szezonnyitó barátságos mérkőzéseket.

De feltesszük a kérdést, hogy amikor bajnoki pontokért folyik majd a küzdelem és a pálya, valamint a nézőtér hangulata izzó katonához fog hasonlítani, hogyan fogják megállani a helyüket azok a szükségbírók, akiknek semminemű gyakorlatuk nincsen a mérkőzések levezetésére. A szövetség, hogy a bajnoki, valamint a különböző ifjúsági bajnoki szövetségi díjmérkőzésekre bírók tudjon delegálni, bírótanfolyamot állított fel annak elvégzése után a bírók azonnal képesítve lesznek bármilyen nagyfontosságú mérkőzések levezetésére is. Elképzelhetjük, hogy ezek a gyorsított tanfolyamon képzett bírók milyen gyenge játékvezetést fognak produkálni, aminek az lesz a következménye, hogy a mérkőzések sorra botrányba fognak fulladni és ennek is csak a futball-sport fogja kárát vallani.

Azért már csak a futball-sport létérdekében is szükséges a meg egyezés a disztrictek és a bíróságtal között és ismét meg kell, hogy induljon az együttműködés a sportért.

Ingyen nem, de részletre PHILIPS rádiót Rosenfeld G. Uj Neuman ház.

Terjessze a

„Reggelt”

LEGUJABB VÁD A BANKOK ELLEN

„Inflációtól félnek a bankok — azért szorítják meg adósaikat.“

„Nem lesz infláció, — de egyébként sincs okunk tartani tőle“ — mondják a bankigazgatók. — Már tíz százalékra is adnak rövid lejáratu kereskedelmi hiteleket.

Az olcsó betéteket sem tudják kihelyezni a pénzintézetek

Arad, febr. 22.

(A Rendkívüli Ujság tud.)

A hitelkrízis a legkilátástalanabb helyzetbe hozta a gazdasági és kereskedelmi életet. Hitelt ma már úgyszólván senki sem kap és akinek bankhitele van, attól retteg, hogy

váratlanul felmondják a kölcsönét és a csődbe kergetik.

Egymásután több előkelő vállalat kapta meg ezt a halált jelentő se-lyemzsinórt, ami ellen nincs védekezés. Ha valakit az egyik bank meg- szorít, az nem mehet máshová, az senkitől sem kap segítséget, teljesen ki van szolgáltatva hitelezője önkényének.

A legutóbbi idők tömeges hitelfelmondásai annyira érthetetlennek látszottak, hogy a közönséget gondolkodá- ba ejtette, mi lehet a titkos ru- gója a megszorító intézkedéseknek? És egyre nyiltabban hangzott a vád:

a bankok félnek az infláció- tól és ezért szorítják meg adósaikat.

Az adósok a lej fe'eresztésével csak jól járnának, mert értéktelenebb lejjel fizethetnék vissza korábbi tar- tozásait és az egyre nyiltabban hangoztatott vád szerint a bankok bizosítani akarták magukat kihitelezéseik általános elértéktelenedése el- len és ezért lehetőleg bevontak minden kölcsönt, hogy aztán valutáris biztosítással lássák el kihelyezéseiket.

A vádak ügyében több bankigaz- gatóval beszélgettünk. Általános az a vélemény bankkörökben, hogy az in- flációtól való félelem teljesen indo- kolatlan.

Infláció egyáltalán nem fe- nyegyet.

A belpolitikai válság semmi össze- függésben nincsen a lej külföldi ál- lásával és ha történik is nagyobb po- litikai esemény, a pénzpiac érzékeny szeizmográffja talán megrezdül, de nyomban helyrebillen. De azért sem fenyegető az infláció, mert ha bekö- vetkeznék, sem lenne súlyosabb ha- tással a pénzintézetekre. Éppen ezért indokolatlannak tartják azt a vádat, hogy a megszorításokat az infláció miatti óvatosság miatt követnék el.

Egyes bankigazgatók

egyenesen tiltakoztak az el- len, hogy az adósaikat meg- szorították.

Ez csak egyik-másik intézet belső adminisztratív ügye lehet, de általá- ban az aradi bankok — mint veze- tők állítják — nem vonták meg hi- teleiket. Sőt ellenkezőleg, kihelyezési

alkalmakat keresnek. Az aradi talaj- ban gyökerező pénzintézetek semmi hitelt nem vesznek igénybe a Banca Nationalától, melynek 9 százalékos kamatlábával szemben 8 százalékos betét pénzt használnak, de ezt sem tudják megfelelő mértékben kihe- lyezni.

A rövidlejáratu kereskedelmi váltókat már 10 százalék mel- lett leszámítolják a bankok.

A pénzintézetek vezetői állítólag keresik a jó kihelyezési ikehetősége- ket és arról panaszkodnak, hogy kevés a biztos pénz. Valósággal elvi meghatározás lett azonban, hogy aki ma kölcsönt keres, az nem lehet jó. Még aki tehermentes ingatlanát ajánlja fel fedezetül, csak igen ne- hezen kap kölcsönt és az ingatlan amugy is igen alászállott értékének legfeljebb negyedrészt szavaz- zák meg.

A nyilatkozatokból megállapítható, hogy az inflációtól nem kell tar- tani, viszont azok, akik örömmel várják, adják fel ezt a reményüket.

A lej oly szilárdan áll a vi-

lágpiacra,

hogy alig másfélszázalékos felára van a hosszú termin-devizának. Nincs az a devizamennyiség, amit a rendes üzleti forgalom igényelhet, hogy nyomban nem szállíthatnák a pénzintézetek. Hatalmas devizafeles- legek vannak, mintahogy az effek- tiv lejben is aránytalanul nagy a készlet. A bankok tele vannak pénz- zel, tehát a bankigazgatók szerint pénzhiány van, már ezért nem le- het infláció.

De ha meggondoljuk, hogy a bankok pénzhiányával szemben az állami pénztárak pénzszűkééről panasz- kodnak, az előirányzott állami bevéte- lekben nagy a hiány, a kiadások emelkedtek,

a kincstári tartozások hónap- ról hónapra szaporodnak

és már nemcsak a köztisztviselői fizetések maradnak el, de a nyug- dijas illetmények is, — amire még nem volt példa — valaminek feltét- lenül történnie kell, ami a pénz egész- séges körforgalmát helyreállítja.

„Nincs okuk panaszkodni az aradi pékeknek“

Bizottság állapította meg, hogy az új rend mellett is eleget keresnek. — Tanulságos kimutatást állí- tottak össze a szakértők

Arad, febr. 22.

(A Rendkívüli Ujság tud.)

Amióta a város vezetősége revízió- a'á vette a pékek árszabályát és egyes cikkeknek árát némileg redu- kálta, megindult a háborúság a pék- sütemények körül. Az ármegállapító bizottság tudvalevőleg leszállította a sütemények árát két lejről egy lej 50 banira, de viszont megengedte, hogy az eddigieknél jóval kisebbet süssenek, úgyhogy tulajdonképen az új típusu zsemlyék és kiflik arány- lag drágábbak lettek. Ennek dacára a pékek nem akarták végrehajtani a permanens bizottság határozatát és illetékes helyen kijelentették hogy inkább beszüntetik üzemiüket, de a szerintük sérelmes rendeletnek nem vetik alá magukat.

Az ármegállapító bizottság négytagu albizottságot kül- dött ki a kérdés tanulmányo- zására,

amelynek feladatául tűzte ki, hogy a pékek meghallgatásánál állapítsa meg, vajon tényleg ráfizetnek-e a

redukáltáru süteményekre. Miután a bizottság megkapta a szükséges in- formációkat, figyelemreméltó meg- állapításokat tett. Eszerint 1913-ban 1 mázsa buza ára 12 forint 50 krajcár volt, 1 kg. buza 12 és fél krajcár. Tehát 80 deka buzát ka- pott a vásárló 10 krajcárért, amiért viszont két darab kiflit is vehetett. Ezzel szemben

ma 80 deka buzának az ára- ból csak egy kiflit lehet vá- sárolni.

Az alábbi érdekes kimutatást ál- litotta össze a bizottság egy zsák liszt felsütésének költségvetéséből:

85 kg. liszt	569 lei.
25 liter tej	150 "
1 és fél kg. maláta	98 "
2 kg. cukor	78 "
1 és negyed kg. só	4 "
Mák és köménymag	13 "
1 kg. élesztő	76 "
5 kg. vaj	350 "

Szükséges anyag összesen 1.338 lei. Egy zsák liszt feldolgozásánál dol-

gozik két segéd, akiknek munka- béré aránylagosan	250 lei.
1 tanonc	80 "
2 szolga	160 "

összesen 490 lei.

Tüzelőanyag	70 lei.
Villany	40 "
Napi üzletbér, rezsi	50 "
1 napi adó 1 zsák lisztre	50 "
1 napra eső kemence javítás	50 "

összesen 260 lei.

Megjegyzendő, hogy

ezeket az adatokat a pékek adták,

akik természetesen a kiadási tétele- ket a legmagasabbra emelték és a bizottság annak dacára, hogy egyes tételek túlzottaknak látszottak, el- fogadta azokat alapul és nem korri- gált semmit. A költségvetés szerint 1 zsák lisztből 2000 darab vajás süte- ményt lehet készíteni, tekintve, hogy össze is törnek darabok, továbbá megmaradnak sütemények, 10 száza- léköt leszámítva, csak 1800 darabot számítottak 1 zsák lisztre. Megállá- pitották, hogy átlagosan 1200 süte- ményt adnak el 1 lej 20 banival és csak 600 darabot 1 lej 50 banival, így 2340 lejt vettek bevételi alapul, ebből levonva a fent kimutatott 2088 lej kiadást,

egy zsák lisztből 252 lej az egy napi tiszta haszon.

Ez azonban csak a vajás zsemlyé- nél ennyi, a többi süteménynél jó- val több. Tekintve, hogy a kiadási tételeket a pékek szolgáltaták ehhez a költségvetéshez és tekintve, hogy nemcsak 1 zsák lisztből csinálnak süteményt és több zsák lisztet ke- nyérsütésre használnak fel,

megállapította a bizottság, hogy a pékeknek nincs okuk panaszra az új rendelet miatt.

Az érdekes és tanulságos költ- ségvetést beterjesztette az albizott- ság a permanens bizottságnak, amely most már véglegesen fog dönteni a pékekkel régóta húzódó konfliktus ügyében. Remélhető, hogy ez a döntés a fogyasztó közönség érde- keinek és a mai súlyos viszonyok- nak szigorú szemmel tartásával tör- ténik meg.

Gyermekek inzásért

hathónapi börtön

Debrecen, febr. 22.

(A Rendkívüli Ujság tudósítójától.)

A debreceni törvényszék dr. Jan- kovics Jenő tanácsa tegnap tárgyalta Borbély József és Mussinszky Mik- lósné bűnügyét, akik a vád szerint egy eltűnt óra után nyomoztak és eközben Erdélyi József 5 esztendő- s gyermeket brutálisan bántalmaztak. Az öt esztendő- s kisfiút azzal vádol- ták, hogy ő lopta el az órát és ezért először több ízben arculütötték, majd pedig végigkutatták vele az egész házat. Amikor már a padlásra is fel- értek és még sem találták meg az órát, Mussinszky né megfogta a kis- gyermeket és a padlásajón keresztül lelógatta. A törvényszék Borbély Jó- zsefet és Mussinszky Miklósnét 6—6 hónapi börtönbüntetésre ítélte.

Özv. Káli Ferencné italnélküli étkezde és kávézó
volt Tökölly térről átköltözött Str. Eminescu 36. volt Vadember helyiségébe

HANGOSFILM UTÁN SZAGOSFILM?

A valóság-ábrázolás utolsó csodája a moziban

Irta CHARLIE CHAPLIN

A film-világban hamar lesz az emberből Matuzsálem. Nem kell hozzá ötszáz év, néha még öt is több a soknál. Egy éjszaka többé-kevésbé elegendő. A dolgok, eszmék és emberek kimennek a divatból, mielőtt észrevették volna, hogy a világon vannak.

A mozi sem kivétel a haladás egyetemes törvénye alól. Alig egy emberöltővel ezelőtt született és senki sem tudja megmondani, milyen lesz a végérvényes formája. Utközben máris sok találmány szegte nyakát: valóságos forradalom tört ki a hangosfilm megjelenésekor. De ezzel nem fejeződött be a fejlődése. A hangosfilmnek már sarkában van a színes film és nemsokára elkövetkezik egy újabb forradalom, amely elkerülhetetlenül radikális változtatásra kényszeríti a film módszereit. Az új találmány neve "stereotokópia", más szóval háromdimenziós, domboru élet-ábrázolás a mozivászonon.

Még mehökkentőbb azonban a „smelly“ másszóval szagosfilm kilátása. Az egyik hollywoodi filmvállalkozó új szabadalmat vásárolt egy olyan készülék előállítására, amely szagokat szinkronizál mozgóképek különböző jeleneteivel. Ha például egy szénaboglya jelenik meg a vásznon, szénaszag terjed el a nézőtérben. Az ebédjelenetek mártások és kedvé illatának a kíséretében fognak lejátszódni. A vadállatoknak egzotikus illatuk lesz, a tengernek sós vize, a nyári kertnek rózsaszaga, a kórháznak kloroformszaga és a jó ég tudja, micsoda realizmussal fogják ábrázolni a jövőben a háborút. A mozilátogatóknak hovatovább gázmaszkot kell felvenniük, ha megnéz egy háborús filmet.

En, megvallom, irtódom az efféle új találmányok legnagyobb részétől. Nincs érzékem a hangosfilm iránt és beteg vagyok a színesfilm gondolatától. De az ugynevezett fejlődés útját nem lehet megállítani és magamfajta előfutárok, akik már nem tudnak megbarátkozni az újabb fejleményekkel, csak azzal vigasztalják magukat, hogy mindegyikünk a maga részéről hozzájárult a fejlődéshez. Számomra a mikrofon és a Robotesque-regisztrálókészülék egyenesen undorító. A hangosfilm-stúdió hidegvérű pontossága megdermeszt. En nem tudom megszokni az új kifejezőeszköz mechanizmusát; szabadon szeretem kifejezni az érzelmeimet, merő pantomim segítségével.

A smellynek korlátlan lehetőségeik vannak és bizonyosra veszem, hogy a szagok és illatok ökonomikus felhasználása és zenével való kom-

binálása finomérzékű művész kezében fokozni fogja egy film érdekességét. Az illatok ugyanugy festenek a cselekményt, ahogy a zene a pantomimet, illetve a pantomim a zenét. Ennek a szellemes találmánynak egyetlen bökkenője van, nevezetesen az, hogy *mimódon sikerül megszüntetni egy illatot, amikor a darab cselekményének már egészen más illatra van szüksége?* Így például a legkisebb halpiacszag teljesen tönkre teszi az illúziót, amikor egy uri hölgy finom illatu budoárjába vezetik a nézőt.

Ezzel szemben a színes felvételek új eljárása pusztulással fenyegeti a fekete-fehér mozgóképek Doré-szerű kedvességét. A színesfilm unalmas.

Lehet kedves, bájos, de nincs benne dinamikus erő. A zene, igen a zene rengeteget segít, mert hatalmasan felkelti a nézők érzelmeit. Aki hallotta például a Nagy szürethez készült zenét, teljesen tisztában van anél, milyen nagy szerepe van a zenének abban a szakadatlan hatásban, amelyet az ilyen természetű filmek a nézőközönségre gyakorolnak.

Azt hiszem, a szagok és illatok ugyanolyan módon reprodukálhatók, mint a zene. Képzelnék el egy egyszerű „szag-dallamot“, az orgona és almavirág, a jácmin és székfü egymásra következését. Képzelnék el, hogy ezek az illatok erősödnek, illetve gyöngülnek aszerint, ahogy a zene crescendoi és decrescendoi követik egymást, vagy képzelnék el, hogy aszerint, amint az automobil különböző tájak mellett robog el, ugyanugy követik egymást a megfelelő illatok. De mint minden jó dolog, a melly is azt kívánja, hogy takarékosan éljenek vele. Tulságos nagy adagok a mozi művészi öngyilkosságára vezetnének.

Háztartás

Ujabb tíz nagyszerű étrend

Egymásután közöljük háztartási pályázatunkra beérkezett tervezeteket. — Több pályamunkát már nem fogadunk el

Háztartási pályázatunk végleges lezárása után egymásután közöljük a beérkezett pályázatokat. A pályázók névsorát már ismertettük és a kimutatott névsoron kívül más tervezetét nem fogadjuk el. Meg kell állapítanunk, hogy a „Milyen legyen az olcsó jó és kiadós vasárnapi ebéd?“ című pályázatunk példátlan sikert ért el, amit alátámasztott az is, hogy a pályázat jutalmazására 15 pályadíjat tüztünk ki összesen 6015 lej értékben. A verseny zsürije már hozzákezdett a lekötött pályázatok áttanulmányozásához és amint valamennyi beérkezett tervezetet lekötöttük, most már rövidesen, sor kerül a pályadíjak kiosztására. Ma ismét tíz pályatervet közlünk, megrövidítve, de a közlések befejezése után készséggel kielégítjük a részletek iránt tájékozódni kívánók érdeklődéseit.

Palágyi Ferencné, Ötvenes pályázata. **Orlealeves**. (Disznóvágás idején készítjük. A kolbásznak való húst leszedjük a csontokról, abból rendes, zöldsegezett huslevest csinálunk, aztán főtt rizst egy tojás sárgájával, tejföllel és citrom levével elkeverünk és a kész levest rászűrjük.) **Székely gulyás**. **Sonkás kocka**. Összesen 120 lej.

Kiss Jánosné, Arad, Calea Saguna 101. pályázata. **Husleves**. **Töltött paprika**. **Kótes mákos patkó**. Összesen 117 lej.

Nómet Ferencné, Arad, Str. Budai Deleanu 62. pályázata. **Tyukleves májgaluskával**. **Főtt tyukhús céklával**. **Cacaotorta**. (Hat tojás sárgáját tizenöt dkg cukorral jól elkavarni, hat tojás habja, hat dkg liszt, három dkg vaniliát és egy kis késhegy sütőport összekavarni és szép barnára megsütni. Krémje: 10 dkg vaj, 10 dkg cukorral jól eldörzsölünk, míg szép habos lesz 10 dkg darált diót vaniliás tejjel puhítva hozzáadjuk és jól elkeverjük. A tortát középen átvágva megtöltjük a krémmel.) Összesen 125 lej.

Debreceni Jánosné, Silindia, pályázata. **Vagdalt leves**. (Borjútüdőt és szívet apró darabokra vágva sós-vízben megfőzünk, egy kis citrom-hajával. Vékony rántással, petrezselyem, vágott hagymával, berántjuk májgaluskát főzünk bele. Tálalás előtt tetszés szerint citromlével ízesítjük.) **Borjuszeggy sült burgonyával**. **Almás-pite**. Összesen 117 lej.

Rácz Ferencné, Arad, Str. Marasesti 55 pályázata. **Aprókléves karfiollal**. **Töltött csirke burgonyával és gyümölcskompottal**. **Vajkrém torta**. (Öt egész tojást, öt evőkanál vaniliás cukrot addig verünk, amíg a massa sűrű és habos lesz. Beleszítálunk 10 dkg lisztet és vajlisztet tortaformában megsütjük. Ha kihült két-három lapra vágjuk. **Krém**: 1/3 l. tejet kis vaniliával forni tesszünk. Négy kávéskanál lisztet 1/3 liter tejjel simára keverünk és keverés közben a főző tejbe öntjük és sűrű krémmé főzzük, kihűlésig tovább keverjük. 10 dkg vajat habosra dolgozva 12 dkg cukrot és a kihült krémet beledadjuk, ezzel a tömeggel megtöltjük a tortát, tetejét és oldalát is bekenve. Aztán két evőkanál cukrot víz nélkül barnára pirítunk és nedves deszkán hagyjuk megkeményedni. Ha kihült, darabosra vágjuk és beszózzuk vele a tortát. Összesen: 108,90 lej.

Bedő Lászlóné, Arad, Strada Cosbuc 8. pályázata. **Zöldségleves aprólékkal**. **Töltött káposzta**. **Csirkesült krumplival és kompottal**. **Piskótatorta tejszínhabbal**. Összesen 150 lej.

Schwartz Gyuláné, Pécska, pályázata. **Marhahusleves csigával**, **főtt-marhahus körzettel** **Stefánia göngyöleg** szósszal és káposztasalátával. **Angol rudacska** (35 dkg lisztet egy késhegy szódabikarbónát, 14 dkg cukrot, 12 dkg őrölt dióval, 15 dkg vajjal, két evőkanál tejfellel, 1 citrom reszelt héjával erősen összegyurjuk.

A tésztát késvékonyaságnyra kinyújtjuk négyszögű darabokra felvágjuk, 6—8 cm-es darabocskákat csavarunk belőle tetejüket cukorszörppel bekenjük és darabos dióval beszózzuk. Lassu tűznél szép pirosra sütjük.) Összesen 138 lej.

Gonda Béláné, Arad, Str. Horia 5. pályázata. **Tejfölösrizsleves**, **sült-sörtes karaj** párolt káposztával és zsirban pirított burgonyával, **mákos rétes**. (Fél kg. lisztből diónyi zsir, kevés langyos víz egy kanál ecet, csipetnyi só hozzáadásával puha tésztát gyurunk, jól kikeverjük, aztán 10 percig pihenni hagyjuk majd kinyújtjuk. Fél kg. darált mákhhoz negyed kg porcukrot, egy tojás sárgáját (fehérjét habbá verve) fél pohár tejet, 5 dkg mazsolát, egy kis reszelt citrom hajával jól elkeverjük, összedolgozzuk. Ezzel töltve a tésztát, azt előbb zsirral meglocsolva szép pirosra sütjük.) Összesen 114,50.

Gabos Gyuláné, Arad, Perényi-u. 5. pályázata. **Zöldségleves csirkeaprólékkal**, **töltött káposzta**, **töltött csirke karikára sült krumplival**, **almás rétes**. Összesen 99 lejbe kerül.

Radio

Hogyan cserélik a stúdiók műsoraikat

Hogy a rendes távbeszélőhálózaton történhetik az összeköttetés az egyes stúdiók között nemzetközi műsorcsere alkalmával, ezt a mai kiépített kábelhálózat teszi lehetővé.

A nemzetközi műsorcsere mindig a nemzetközi telefonvezetéken történik. Ez a vezetékek vagy légvezetékek vagy kábel, ami nagy távolságokon sokkal előnyösebb és a nagytávolságú távbeszélő vonalakon gyakoribb is.

Hogy a vezetékes műsorcsere bonyolultabb részeit is megérthessük, nézzük először is a legegyszerűbb berendezést lépésről-lépésre haladva.

Tudjuk pl. hogy a pesti stúdió és a lakihegyi adóállomás között tette, mintegy 18 km. távolság van. A stúdióban a mikrofonba adott beszéd illetve hangregzés, egy erősítő berendezésen keresztül a stúdiót a Lakihegyre összekötő vezetékekbe kerül. Itt a kábel ellenállása folytán és a föld alá való levezetése folytán az egész energiája körülbelül a felére csökken le és ezért mielőtt az adólámpa rácsára kerülne, ismét felerősítésre szorul.

Ugyanigy történik a stúdiónál a távolabbi jövő közvetítéseknél is. Budapest legkülönbözőbb helyeiről közvetít a rádió beszédet, hangversenyt, zenét stb. Ilyenkor a mikrofonból jövő energia az addig a rendes távbeszélőhálózaton halad. A mikrofon után mindig egy erősítő (rendesen hordozható erősítő) következik, innen a már említett módon a zeneátviteli kábelben keresztül az adóhoz.

Tehát láthatjuk, hogy ezelőtt, — mondjuk tíz évvel — nem is lehetett volna olyan könnyen megoldani a nemzetközi műsorcsere kérdését, mert a nemzetközi telefonhálózat még meglehetősen hiányos volt.

Rádióposta

Igazgató Arad. A hullámcsapda az ön gépénél nagyon keveset fog használni. Ez oda való, ahol adóállomás működik és ettől nem lehet a többi állomásokat fogni.

Óriási tűzifa árleszállítás!!

1 öl Cser hasáb 1300 lej

1 öl I. dorong 900 lej

1 öl bükk hasáb 1000 lej

100 kg. aprított (1a, nem füledt és nem korhad) hazaszállítva 85 lej.

FUCHS LÁSZLO

volt Illés u. 47. A 4-es számú autobus megálló. Kocsi és fűrészgép állandóan rendelkezésre áll. Pontos kiszolgálás.

Uj helyiségben a „Káliné“

Arad, február 22.

(A Rendkívüli Ujság tudósítójától.)

Minden városnak meg vannak a jellegzetes helyiségei, amelyeknek híre messze tulszárnyalja a városka határát. Az egykori budapesti Erdélyi Borozót, a szegedi híres Onozó halászcárdát, a békebeli Arad nevezetes Löwy Náci bodegáját a régi Magyarország minden városában jól ismerték.

A régi híres tradíciós helyiségek jutnak eszünkbe, amikor „Káliné“ költözködéséről akarunk beszámolni. Talán csak 2 éve, hogy özv. Káli Ferencné megnyitotta szűk kis kávéházát és ital nélküli étkezdéjét a Tököl-téren és néhány hónap múlva a szűk kis helyiséghez egy nagyobb, majd még egy újabbat kellett csatolni, mert a rohamosan szaporodó vendégeket a három teremben is alig tudta elhelyezni.

A vendégek szaporodásával párhuzamosan nőtt az étkezde népszerűsége. A divatos magyvendéglők is kezdtek figyelni „Káliné“-ra, a kiszolgáló lateiner és kereskedelmi alkalmazottakból álló törzsvendégek közzé színészek, újságírók, kereskedők és bohémek, diplomás emberek és katonatisztek ékelődtek be és rövidesen Arad legnépszerűbb és legdivatosabb étterme lett a kis Tököl-téri étterem.

Az elmúlt héten a volt Deák Ferenc uccai Vadember tágas helyiségeibe költözött Káliné. Örömteljes eseménye ez a vendégeknek, akik mint egy összetartó nagy család követte a vendéglősnőt új otthonába. Ma már a Vadember nagy étterme is alig tudja befogadni a folyton szaporodó vendégeket. Nőtön-nő a hírneve Kálinénak, aki nem tettegyebet, mint a mai viszonyoknak megfelelően állapította meg az árakat. Nem a rezsiárakhoz szabta meg az árakat, mint a „nagyvendéglők“ tulajdonosai, hanem az olcsó árak alapján állapította meg rezsijét.

Szokatlanok, szinte hihetetlenek voltak ezek az új árak. Érthető, ha gyorsan elterjedt a híre a 18 lejes csirkepaprikásnak, a 18 lejes bécsi szeletnek, vagy libasültnek, amely mellett külön fizetés nélkül kapták a főzeléket, savanyut és tetszés szerinti pécskai kenyeret. A nagyszerű házikoszt, a 18 lejes vacsoraárak, a hatlejes kávék és két lejes kuglófok megcsinálták a maguk gyors karrierjét és a mai szűkös viszonyok között csak dicsérnünk lehet azt az ügyes vállalkozót, aki tud és akar alkalmazkodni a közönség teherviselő-képességéhez.

Ma nyílik meg

P. SZMUTNY

női divat, férfi szövet és vászonáruház, v. Forray-u. 4.

Strassernak

van szíve olcsón adni az árúját!

484

Pl. 1 méter Tufflos selyem, 92 cm. széles, 165 lej minden színben. Nézz meg vételkötelezettség nélkül. Szemben a Lutheránus templommal.

Felölös szerkesztő: BRUCKNER LAJOS.

Üzérkednek Aradon a ruhatárakkal

Indokolatlanul magas ruhatári árakat állapítanak meg

Arad, február 22.

(A Rendkívüli Ujság munkatársától.)

Több oldalról felhangzott panaszt tolmácsolunk, amikor szót teszünk azt a felháborító üzérkedést, amit Aradon a ruhatárak bérbeadásával és a ruhatári árak megállapításával elkövetnek. A konjunkturák világában megállapított horribilis béreket szedik ma is a ruhatárakért, természetesen, hogy a ruhatárosok áthárítják a terheket a közönségre és magas árakat szednek a ruhákért.

Különösen a béli szezon rövid idejét igyekeznek kihasználni és sajnálattal kell megállapítanunk, hogy ebben a tekintetben nem igen van kivétel. Nemcsak a kávék és vendéglősök állapítják meg magasan a ruhatári díjakat, de érthetetlenül és

indokolatlanul magas a ruhatár díjszabása a Minorita Kulturházban éppen úgy, mint az Iparos Otthonban.

Vannak speciális esetek, amikor nem lehet kifogásolni a felemelt ruhatári díjakat, de amikor

az Iparos Otthonban ötven lej beléptidíj mellett tíz lejt számítanak a ruhatárban elhelyezett egy darab kabátért és kalapért,

akkor ez ellen az árdrágítás ellen éppen az Iparos Otthon állandó közönsége nevében a leghatározottabban tiltakozunk.

Csak nemrég rendezett takarékos-

sági előadásokat az Iparos Otthon, amelynek vezetősége hangzatos, szép beszédekben oktatta ki közönségét, hogy milyen fontos nemzeti és társadalmi érdek a takarékoság minden vonalon és ugyanez a vezetőség 10 lejtben állapítja meg egy kabát ruhatári díját az általános olcsóság idején. Ahelyett, hogy példát mutatva 2-3 lejtben szabná meg a vezetőség a ruhatári árakat, külön belépődíj mellett tíz lejekkel sújtja a kisjövedelmű, szegény közönséget.

Két-háromtagú család husz-harminc lejt ruhatári díjat még a legvagyonosabb társadalmi osztályban sem fizethet ma, kapzsiságra, nagy szűklátókörre vall, ha a szerény jövedelmű polgári osztályra ilyen terhet rónak rá. Ezzel csak azt érik el, hogy a kisjövedelmű emberek még jobban redukálják szerény szórakozásukat.

* Az elcsereált ember, a budapesti Nemzeti Színház műsordarabja kedden kerül először a közönség elé. Bónyi Adorján, a kiváló író, a Pesti Hírlap munkatársa egy háborús epilógust dolgozott fel megindító drámai erővel. A fedezékben ingujban kártyáznak, amikor gránátok csapnak be. Sietve szedik fel a tisztek kabátjukat és kettőnek összecseréldik a ruhadarabja. Az egyik elesik, de a másik tiszt irataival parentálják el, mert ezeket találják meg nála. Innen ered a dráma bonyolalma.

Tűztől megmentett hasznavehető áruk
esernyők, napernyők, nyakkendők, ridikülők és más egyéb cikkek
elárusítása
„Transylvania“
Ernyő és nyakkendő áruházban (Fischer Eliza palota).

Cassa Agricola de Păstrare Arad-Cenadana Societate Anonima
Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság

MEGHÍVÓ.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár Részv.-Társ.

XCI. rendes közgyűlését

1931. évi február hó 28-ik napján délután fél 5 órakor Aradon, saját székházában fogja megtartani.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság, a választmány és a felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1930. évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, nyereség felosztása iránti határozathozatal, az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.

2. Igazgatósági tagok választása.

3. Esetleges indítványok.

Ezen közgyűlésre a t. c. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 14. §-a értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg legalább 3 hóval nevére iratott s a közgyűlést megelőző nap délelőtt 12 óráig az intézet főpénztáránál Aradon, vagy e hó 26-án délelőtt 12 óráig fiókintézeténél Rovinén (M-Pécskán), Chişineu-Crişen (Kisjenőn), Ineun (Borosjenőn), Sebisén (Borossebesen), Zerinden vagy Vingán le nem járt szelvényeivel együtt letétetett.

Arad, 1931. január 21-én.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága

Az Általános Takarékpénztár közgyűlése

Arad, február 22.

Nagy érdeklődés mellett folyt le vasárnap délelőtt intézeti székházában az Aradi Általános Takarékpénztár évi rendes közgyűlése. A földszinti pénztártermet egészen megtöltötték a részvényesek és érdeklődők, amikor Hegyi Albert igazgatóság elnök a közgyűlést megnyitotta.

Faragó Rezső vezérigazgató rendkívül jelentőségteljes expozét tartott a mai gazdasági viszonyokról és éles meglátásai mély hatást váltottak ki a hallgatóságban. Lakatos Aladár ügyvezető igazgató olvasta fel ezután az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését, valamint a mérleg- és eredmény számlákat. A közgyűlés egyhangúlag hozzájárult az igazgatóság javaslatához és kimondotta, hogy

részvényenkint 14 százalék, azaz 70 lejt osztalékot fizet.

Az osztalékszelvények már a mai naptól kezdve beválthatók az intézet pénztáránál. Ezután a lelépő igazgatósági tagok helyének betöltésére és a felügyelő-bizottság megválasztására került a sor.

A közgyűlés a volt igazgatósági tagokat egyhangúlag háromévre, illetőleg a felügyelő-bizottságot újabb egy évre ismét megválasztotta. Külön indítvány hiányában a lelkes hangulatban tartott bankközgyűlés ezután véget ért.

Nem a legolcsóbb, de a **legjobb konyha**
Lovasberényi-nél
Minden nap flecken, elsőrendű zene. 471

Ha olcsón akar

tűzifát

venni, úgy keresse fel a

„Vulcan“ fatelepet

(Arad, volt Kossuth ucca 40., dr. Goldberger mellett), ahol tűzifa szükségletét, u. m. **aprított fát ölenként és vagon-telekben** a legolcsóbban szerezheti be. **II. oszt. tuskó haza szállítva 60 lej.** Kocsi és fűrészmindenkor rendelkezésre áll.

APRÓHIRDETÉSEK

NE HAZASODJÉK, mielőtt élet-társának valódi karakterét meg nem ismerete. Néhány sor kézírás alapján részletes jellemrajzot készít **Fenyves Farkas László grafológiai tanácsadó irodája Budapest IV., Múzeum körút 19.** Egy íráselemzés díja 100 lej. Kérjen tájékoztatót.

NÉMET nevelőnő felvétetik, románul beszélő előnyben. Jelentkezni Friedmann és Schwartz cégnél, Meşianu 12. 472

FAJTISZTA, 1 éves farkas kutya eladó. Orczy ucca 14. fél em. jobb. 384

Olcsón kiadó

az új Sugáruton, az állomás mellett szép üzlethelyiség berendezéssel, benyúló raktárral. Különösen élelmiszer, fűszer, mechanikai és hangszerüzletnek alkalmas. Lakás is bérelhető. **BODNÁRNÉ, Str. Col. Paulian 11., emelet.**

UCCAI műhely kiadó, minden iparágnak megfelel. Aranykéz ucca 12.